

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างนวัตกรรมเสริมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเข้าสู่ยุคสังคมสูงวัยในทศวรรษหน้าโดยใช้ชุมชนและสถานศึกษาเป็นฐาน คณะนักวิจัยใช้แนวทางวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และเชิงปริมาณ ได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเลือกพื้นที่ในการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกพื้นที่ในการวิจัย

การเลือกพื้นที่ในการวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกชุมชนพื้นที่ในเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 44 ชุมชน 7 แขวง ได้แก่ แขวงตลาดพลู แขวงบางยี่เรือ แขวงวัดกัลยาณ์ แขวงหิรัญรูจี แขวงบุคคโล แขวงสำเหร่ และแขวงดาวคะนอง ซึ่งมีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ในชุมชน และมีการแต่งตั้งกรรมการชุมชน ประธานชุมชนและประธานแขวง ดังตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อชุมชน	ที่ตั้งชุมชน	พื้นที่	จำนวนบ้าน	จำนวนประชากร
แขวงวัดกัลยาณ์					
1	วัดกัลยาณ์	ถนนอรุณอมรินทร์ตัดใหม่	22	230	1,200
2	กุฎีขาว	ถนนเทศบาลสาย 1	27	230	1,500
3	บุปผาราม	ถนนเทศบาลสาย 2	27	232	1,372
4	วัดประยุรวงศ์	ถนนประชาธิปไตย	13	181	980
5	กุฎีจีน	ถนนเทศบาลสาย 1	32	230	1,500
6	โรงคราม	ถนนเทศบาลสาย 2	5	115	581
แขวงหิรัญรูจี					
7	ศรีภูมิ	ซอยศรีภูมิ	10	180	1,131
8	วัดใหญ่ศรีสุพรรณ	ตรอกวัดใหญ่ศรีสุพรรณ	19	355	1,367
9	สามัคคีศรีสุพรรณ	ถนนอินทรพิทักษ์	5	106	980

ตารางที่ 3.1 แสดงแสดงชุมชนพื้นที่ในเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อชุมชน	ที่ตั้งชุมชน	พื้นที่	จำนวนบ้าน	จำนวนประชากร
10	บางไส้ไก่อ้นสมเด็จ	ถนนอิสรภาพ	11	160	1,300
11	มัสยิดบ้านสมเด็จ	ถนนอิสรภาพ 15	14	238	1,424
12	วัดประดิษฐาราม	ซอยวัดประดิษฐาราม	15	240	1,000
13	สี่แยกบ้านแขก	ถนนอิสรภาพ	11	204	1,160
14	ประสานมิตร	ซอยประสานมิตร	16	316	2,262
15	วัดหิรัญรูจี	ซอยวัดหิรัญรูจี	68	350	1,978
แขวงบางยี่เรือ					
16	ช่างสถานีรถไฟวงเวียนใหญ่	ซอยเทอดไทย 9	28	580	2,500
17	โรงเจ 1	ซอยเทอดไทย 21	31	424	2,200
18	โรงเจ 2	ซอยเทอดไทย 21	40	630	3,800
19	ตากสินสัมพันธ์	ซอยตากสิน 4	90	800	4,377
20	วัดอินทราราม	ซอยเทิดไทย 8	9	75	300
21	สวนพลู	ซอยอินทรพิทักษ์ 3	37	673	4,108
22	พัฒนาบ้านล่าง	ซอยเทิดไทย 11	22	303	1,500
23	ตรอกเทวดา	ซอยอินทรพิทักษ์ 3	13	289	1,400
24	หลังศูนย์ จันทรมิมไพบูลย์	ถนนริมทางรถไฟ	14	204	626
แขวงบุคคล					
25	สนามแดง	ซอยตากสิน 22	10	145	895
26	รวมพลัง	ซอยตากสิน 22	11	60	807
27	สายสัมพันธ์	ซอยตากสิน 18	23	458	2,616
28	สองร้อยห้อง	ซอยตากสิน 22	50	529	3,408
29	แช่ซุ่มส่วนบน	ซอยตากสิน 18	4	198	1,596
แขวงตลาดพลู					
30	วัดใหม่ยายนุ้ย	ถนนวุฒากาศ 24	20	112	487
31	สามัคคีธรรม	ซอยสามัคคีธรรม	10	102	102
32	วัดบางสะแกใน	ถนนริมทางรถไฟ	7	155	754
33	ปากคลองบางสะแก	ซอยเทอกไทย 22	9	204	505
34	วัดกันตทาราม	ซอยเทิดไทย 21	35	548	1,960
แขวงดาวคะนอง					
35	มะนาวหวาน	ซอยตากสิน 35/2	14	112	340
36	วัดดาวคะนอง	ซอยเจริญนคร 65	10	175	1,300
37	เจริญนคร 66	ซอยตากสิน 35	10	129	420
38	โกวบ้อพัฒนา	ซอยตากสิน 34	40	1350	4,800
39	ตรอกสะพานยาว	ซอยตากสิน 42	50	507	2,500

ตารางที่ 3.1 แสดงแสดงชุมชนพื้นที่ในเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อชุมชน	ที่ตั้งชุมชน	พื้นที่	จำนวนบ้าน	จำนวนประชากร
แขวงสำเหร่					
40	แก้ววิทยา	ซอยเจริญนคร 48	15	279	1100
41	วัดราชวรินทร์	ตรอกวัดราชวรินทร์	31	276	1080
42	วัดบางน้ำชัน	ซอยวัดบางน้ำชัน	9	118	400
43	หลังไปรษณีย์สำเหร่	ตากสิน 15	7	150	204
44	สุทธาราม	สุทธาราม 19	21	239	1354

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เรื่องสร้างนวัตกรรมเสริมพลังในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเข้าสู่ยุคสังคมสูงวัยในทศวรรษหน้าโดยใช้ชุมชนและสถานศึกษาเป็นฐาน เป็นผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป อยู่ในชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี 44 ชุมชน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,038 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัย แบ่งออกเป็น กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ใช้ศึกษาบริบทชุมชนและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี ได้ผู้สูงอายุชุมชนละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 440 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ เป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี ไม่น้อยกว่า 10 ปี และเป็นผู้สูงอายุที่มีความพร้อมในด้านเวลา ด้านสุขภาพ และสนใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรมเสริมพลัง ใช้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมกิจกรรมเสริมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเข้าสู่ยุคสังคมสูงวัยในทศวรรษหน้า จำนวน 150 คน ใช้เกี่ยวกับการประเมินนวัตกรรมเว็บไซต์คลังความรู้และแนวทางการบริหารจัดการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเข้าสู่สังคมสูงวัยในทศวรรษหน้า จำนวนอย่างละ 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสำรวจบริบทชุมชน เป็นแบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชุมชนและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี ประกอบด้วย 10 ประเด็น ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรปัจจุบันในชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของคนในชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยว ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรสาธารณะประโยชน์ในชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน และข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของคนในชุมชน

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สนใจและสมัครเข้าร่วมกิจกรรมเสริมพลังพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเข้าสู่สังคมสูงวัยในทศวรรษหน้า ซึ่งแนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุประกอบด้วย ด้านสุขภาพกายของผู้สูงอายุ ด้านหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัวและผู้สูงอายุ

2.3 แบบประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพของผู้สูงอายุเข้าสู่ยุคสังคมสูงวัยในทศวรรษหน้าของชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี เพื่อแบบประเมินความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมพลังพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเข้าสู่สังคมสูงวัยในทศวรรษหน้าผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมเสริมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย กิจกรรมประกวดตำนานพริกเพื่อสุขภาพ กิจกรรมร้องเล่นเต้นรำเพื่อสุขภาพกายและใจ กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมแต่งกายผ้าไทย และกิจกรรมฝึกทักษะเรียนรู้จากสมุนไพรไทย ซึ่งแนวคำถามเป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ชุมชนพื้นที่เขตธนบุรีที่เข้าร่วมกิจกรรม แบบประเมินประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุประกอบด้วยด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพึงพอใจ และด้านการนำความรู้ไปใช้

2.4 แบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมเว็บไซต์คลังความรู้ นำข้อมูลองค์ความรู้ต่างๆ จากการจัดกิจกรรมเสริมพลังในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุการศึกษาบริบทชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี โดยจัดทำวีดิทัศน์ผ่านเว็บไซต์ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และ e-bookแบบประเมินประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับคุณภาพนวัตกรรมเว็บไซต์คลังความรู้

2.5 แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structural interview) แนวทางการบริหารจัดการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเข้าสู่ยุคสังคมสูงวัยในทศวรรษหน้า

3. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คณะนักวิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แบบสำรวจบริบทชุมชนแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ในการศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแบบประเมินความคิดเห็นผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมเสริมพลังพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural interview) แนวทางการบริหารจัดการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและแบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมเว็บไซต์คลังความรู้โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

3.1.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและเลือกรูปแบบของเครื่องมือ ได้แก่ แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์แบบประเมินความคิดเห็น

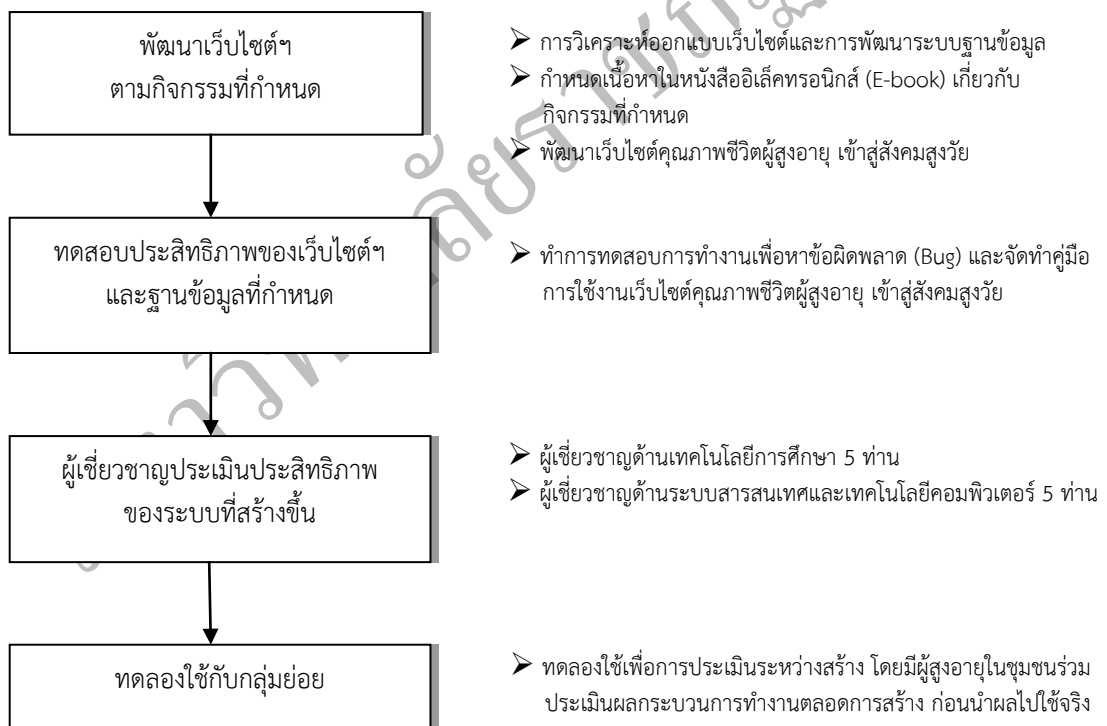
3.1.3 นำเครื่องมือการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความหมายของเนื้อหา และภาษาที่ใช้

3.1.4 นำข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

3.1.5 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรมเว็บไซต์คลังความรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เข้าสู่สังคมสูงวัยผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา และกิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมประกวดน้ำพริกสุดแซ่บ อาหารดีเพื่อสุขภาพ กิจกรรมประกวดร้องเล่นเต้นพาเพลิน เสริมสุขภาพกายและใจ กิจกรรมประกวดสืบสานวัฒนธรรมไทยแต่งกายผ้าไทยย้อนยุค และกิจกรรมฝึกทักษะเรียนรู้การทำสบู่สมุนไพร โดยมีขั้นตอนการสร้างและการดำเนินการดังนี้

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เข้าสู่สังคมสูงวัย

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยและวารสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาเว็บไซต์ และการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e - book) พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลต่างๆที่ใช้ในการสร้างเว็บไซต์ การสร้างฐานข้อมูลในการจัดทำคลังความรู้ทั้ง 4 กิจกรรม

2) ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรมทั้ง 4 ประกอบไปด้วย 1) ประภวดน้ำพริกสุดแซ่บ อาหารดีเพื่อสุขภาพ 2) กิจกรรมประภวดร้องเล่นเต้นพาเพลิน เสริมสุขภาพกายและใจ 3) กิจกรรมประภวดสืบสานวัฒนธรรมไทยแต่งกายผ้าไทยย้อนยุค และ 4) กิจกรรมฝึกทักษะเรียนรู้การทำสบู่มุนไพร์ โดยทำการวิเคราะห์กิจกรรม และองค์ความรู้ที่ได้รับในแต่ละกิจกรรม

3) พัฒนาเนื้อหาและกำหนดกิจกรรมของคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เข้าสู่สังคมสูงวัยให้สอดคล้องกับความต้องการและการจัดการองค์ความรู้ที่ได้รับในแต่ละกิจกรรม ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมพร้อมทั้งนำบทดำเนินเรื่อง (Story board) ที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาตรวจสอบและ

4) พัฒนาเว็บไซต์คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เข้าสู่สังคมสูงวัยตามกำหนด โดยการใช้เทคโนโลยี และระบบการจัดการฐานข้อมูลในการนี้ ผู้วิจัย เลือกใช้ Adobe dream weavers 6 ในการพัฒนาร่วมกับ โค้ดจาวาสคิปต์ (JavaScript code) และเบราว์เซอร์ HTML 5 ภายในกิจกรรมจะประกอบไปด้วย e -book, Social Media, Social Network และเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล MySQL ด้วยโค้ด PHP พร้อมทั้งทำการทดสอบการทำงานเพื่อหาข้อผิดพลาด (Bug) และจัดทำคู่มือการใช้งานของเว็บไซต์คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เข้าสู่สังคมสูงวัยเพื่อความสะดวกต่อการใช้งาน

ภาพที่ 3.2 หน้าแรกของเว็บไซต์คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เข้าสู่สังคมสูงวัย

5) ดัดตั้งเว็บไซต์ไว้ที่ <https://edu.dru.ac.th/iold/chumchon/web1.html> ตั้งค่าการใช้งานเว็บไซต์ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เว็บไซต์สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ ทำการทดลองการใช้งานผ่านทางทางอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ โดยใช้โปรแกรมท่องเว็บไซต์ (Browser) เช่น Internet Explorer, Firefox, Chrome, Safari เพื่อตรวจสอบการแสดงผลของเว็บไซต์ และการบริการให้กับผู้เข้ามาใช้งานในระบบ โดยคำนึงถึงความสะดวกและเข้าใช้งานได้ทุกที่ ทุกเวลา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้วางแผนป้องกัน และแก้ปัญหาการกู้ข้อมูลโดยการตั้งโปรแกรมสำรองข้อมูลทุกวัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ได้เริ่มทำการวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2560 โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี ประกอบด้วย

4.1.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary source) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากงานเอกสาร ตำรา เว็บไซต์ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

4.1.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field research) วิธีเก็บข้อมูลได้แก่

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจบริบทชุมชนด้วยการใช้แบบสำรวจบริบทชุมชนและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนเขตธนบุรี

2) การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่สนใจและสมัครเข้าร่วมกิจกรรมเสริมพลังพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเข้าสู่สังคมสูงวัยในทศวรรษหน้า ด้วยการที่ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบประเมินโครงการ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้สูงอายุโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ

5.2 ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมพลังในภาพรวมและเป็นรายด้านโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับแบบประเมินโครงการโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.4 ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับแบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมเว็บไซต์คลังความรู้โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.5 สำหรับเกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ย คณะผู้วิจัยได้เลือกใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของบุญชุม ศรีสะอาด (2546, หน้า 162)

เกณฑ์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพทางกาย ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับ
3.26-4.00	มากที่สุด/เป็นประจำ
2.51-3.25	มาก/บางครั้ง
1.76-2.50	น้อย/นานๆ ครั้ง
1.00-1.75	น้อยที่สุด/ไม่เคย

เกณฑ์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ด้านการจัดการความรู้ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัว ใช้เกณฑ์แปลผล 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 118)

ค่าเฉลี่ย	ระดับ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี